ലക്ഷ്മണസാന്ത്വനം

ശ്രീരാമപട്ടാഭിഷേകം
മുടങ്ങിയതറിഞ്ഞ
ലക്ഷ്മണൻ
അത്യധികം കുപിതനായി.
ലക്ഷ്മണനെ
ആശ്വസിപ്പിക്കുകയാണ്
ശ്രീരാമൻ.

'വത്സ! സൗമിത്രേ! കുമാര! നീ കേൾക്കണം
മത്സരാദ്യം വെടിഞ്ഞെന്നുടെ വാക്കുകൾ
നിന്നുടെ തത്ത്വമറിഞ്ഞിരിക്കുന്നതു
മുന്നമേ ഞാനെടോ, നിന്നുള്ളിലെപ്പൊഴും
എന്നെക്കുറിച്ചുള്ള വാത്സല്യപൂരവും
നിന്നോളമില്ല മറ്റാർക്കുമെന്നുള്ളതും
നിന്നാലസാധ്യമായില്ലൊരു കർമ്മവും
നിർണയമെങ്കിലുമൊന്നിതു കേൾക്ക നീ
ദൃശ്യമായുള്ളൊരു രാജ്യദേഹാദിയും
വിശ്വവും നിശ്ശേഷധാന്യധനാദിയും
സത്യമെന്നാകിലേ തൽപ്രയാസം തവ
യുക്ത,മതല്ലായ്കിലെന്തതിനാൽ ഫലം?
ഭോഗങ്ങളെല്ലാം ക്ഷണപ്രഭാചഞ്ചലം
വേഗേന നഷ്ടമാമായുസ്സുമോർക്ക നീ.
വഹ്നിസന്തപ്തലോഹസ്ഥാംബുബിന്ദുനാ
സന്നിഭം മർത്ത്യജന്മം ക്ഷണഭംഗുരം
ചക്ഷുഃശ്രവണഗളസ്ഥമാം ദർദുരം
ഭക്ഷണത്തിന്നപേക്ഷിക്കുന്നതുപോലെ
കാലാഹിനാ പരിഗ്രസ്തമാം ലോകവു-
മാലോലചേതസാ ഭോഗങ്ങൾ തേടുന്നു
പുത്രമിത്രാർഥകളത്രാദിസംഗമ-
മെത്രയുമൽപ്പകാലസ്ഥിതമോർക്ക നീ
പാന്ഥർ പെരുവഴിയമ്പലം തന്നിലേ
താന്തരായ് കൂടി വിയോഗം വരുമ്പോലെ
നദ്യാമൊഴുകുന്ന കാഷ്ഠങ്ങൾ പോലെയു-
മെത്രയും ചഞ്ചലമാലയസംഗമം
ലക്ഷ്മിയുമസ്ഥിരയല്ലോ മനുഷ്യർക്കു,
നിൽക്കുമോ യൗവനവും പുനരധ്രുവം?
സ്വപ്നസമാനം കളത്രസുഖം നൃണാ-
മൽപ്പമായുസ്സും നിരൂപിക്ക ലക്ഷ്മണ!
രാഗാദിസങ്കുലമായുള്ള സംസാര-
മാകെ നിരൂപിക്കിൽ സ്വപ്നതുല്യം സഖേ!

* * * *

ദേഹം നിമിത്തമഹംബുദ്ധികൈക്കൊണ്ടു
മോഹംകലർന്നു ജന്തുക്കൾ നിരൂപിക്കും
ബ്രാഹ്മണോഹം നരേന്ദ്രോഹമാഢ്യോഹമെ-
ന്നാമ്രേഡിതം കലർന്നീടും ദശാന്തരേ

ജന്തുക്കൾ ഭക്ഷിച്ചു കാഷ്ഠിച്ചുപോകിലാം
വെന്തുവെണ്ണീറായ് ചമഞ്ഞുപോയീടിലാം
മണ്ണിന്നു കീഴായ് കൃമികളായ് പോകിലാം
നന്നല്ല ദേഹംനിമിത്തം മഹാമോഹം.
ത്വങ്മാംസരക്താസ്ഥിവിൺമൂത്രരേതസാം
സമ്മേളനം പഞ്ചഭൂതകനിർമ്മിതം
മായാമയമായ് പരിണാമിയായോരു
കായം വികാരിയായുള്ളൊന്നിതധ്രുവം
ദേഹാഭിമാനംനിമിത്തമായുണ്ടായ
മോഹേന ലോകം ദഹിപ്പിപ്പതിന്നു നീ
മാനസതാരിൽ നിരൂപിച്ചതും തവ
ജ്ഞാനമില്ലായ്കെന്നറിക നീ ലക്ഷ്മണ!
ദോഷങ്ങളൊക്കവേ ദേഹാഭിമാനിനാം
രോഷേണ വന്നു ഭവിക്കുന്നതോർക്ക നീ.
ദേഹോഹമെന്നുള്ള ബുദ്ധി മനുഷ്യർക്കു
മോഹമാതാവാമവിദ്യയാകുന്നതും
ദേഹമല്ലോർക്കിൽ ഞാനായതാത്മാവെന്നു
മോഹൈകഹന്ത്രിയായുള്ളതു വിദ്യ കേൾ.
സംസാരകാരിണിയായതവിദ്യയും
സംസാരനാശിനിയായതു വിദ്യയും
ആകയാൽ മോക്ഷാർഥിയാകിൽ വിദ്യാഭ്യാസ-
മേകാന്തചേതസാ ചെയ്ക വേണ്ടുന്നതും
തത്ര കാമക്രോധലോഭമോഹാദികൾ
ശത്രുക്കളാകുന്നതെന്നുമറിക നീ
മുക്തിക്കു വിഘ്നം വരുത്തുവാനെത്രയും
ശക്തിയുള്ളൊന്നതിൽ ക്രോധമറികെടോ.
മാതാപിതൃഭ്രാതൃമിത്രസഖികളെ
ക്രോധം നിമിത്തം ഹനിക്കുന്നിതു പുമാൻ
ക്രോധമൂലം മനസ്താപമുണ്ടായ്‌വരും
ക്രോധമൂലം നൃണാം സംസാരബന്ധനം
ക്രോധമല്ലോ നിജ ധർമ്മക്ഷയകരം
ക്രോധം പരിത്യജിക്കേണം ബുധജനം.

അധ്യാത്മരാമായണം കിളിപ്പാട്ട് (എഴുത്തച്ഛൻ)

- ജീവിതത്തിന്റെ നശ്വരത ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നതിന് ശ്രീരാമൻ എന്തെല്ലാം കാര്യങ്ങളാണ് ലക്ഷ്മണനോട് പറഞ്ഞത്? കണ്ടെത്തിയെഴുതുക.

- "ചക്ഷുഃശ്രവണഗളസ്ഥമാം ദർദുരം
  ഭക്ഷണത്തിന്നപേക്ഷിക്കുന്നതുപോലെ
  കാലാഹിനാ പരിഗ്രസ്തമാം ലോകവു-
  മാലോലചേതസാ ഭോഗങ്ങൾ തേടുന്നു."

  'കാലാഹി' - എന്ന പ്രയോഗത്തിന്റെ ഔചിത്യമെന്ത്?
  വരികൾ വിശകലനം ചെയ്ത് കുറിപ്പു തയാറാക്കുക.

- "പാന്ഥർ പെരുവഴിയമ്പലം തന്നിലേ
  താന്തരായ് കൂടി വിയോഗം വരുമ്പോലെ
  നദ്യാമൊഴുകുന്ന കാഷ്ഠങ്ങൾ പോലെയു-
  മെത്രയും ചഞ്ചലമാലയസംഗമം"

  - ഈ വരികളിലെ ചമൽക്കാരഭംഗി കണ്ടെത്തുക.

- 'ക്രോധം പരിത്യജിക്കേണം ബുധജനം'
  -ഈ വാക്യത്തിന്റെ കാലികപ്രസക്തി ചർച്ചചെയ്ത് മുഖപ്രസംഗം തയാറാക്കുക.

-
  - "തൊട്ടിലാട്ടും ജനനിയെ പെട്ടെന്നു
    തട്ടിനീക്കി രണ്ടോമനക്കൈയുകൾ"
  - "താക്കോൽ കൊടുക്കാതരുണോദയത്തിൽ
    താനേമുഴങ്ങും വലിയോരലാറം"
  - "പൊന്നണിഞ്ഞാനകൾ മുൾത്തടിക്കൈക്കൊണ്ടു
    പൊന്നിൻമലകൾ നടക്കുന്നതുപോലെ"

  കവിതാഭാഗങ്ങൾ ശ്രദ്ധിച്ചല്ലോ. പാഠഭാഗത്തെ വരികൾക്ക് സമാനമായ താളത്തിലുള്ളവ കണ്ടെത്തുക.

  കൂടുതൽ കവിതാഭാഗങ്ങൾ കണ്ടെത്തി സവിശേഷതകൾ കുറിക്കുക.